

REFERAT FRA MØDE I VILDTFORVALTNINGSRÅDET
Mandag den 10. december 2007 kl. 9.30 – 15.30

Naturområdet
J.nr. SNS-302-00057
Ref. nihla
Den 18. februar 2008

Fra Vildtforvaltningsrådet deltog:

Anders D. Lassen (formand)
Christian Hjorth, DOF
Henrik Bertelsen, Dansk Landbrug
Michael Brockenhuus-Schack, Dansk Landbrug
Bjarne Clausen, Dyrenes Beskyttelse
Tommy Dybbro, WWF Verdensnaturfonden
Ole Roed Jakobsen, Danmarks Jægerforbund
Poul Hald Mortensen, Danmarks Naturfredningsforening
Niels Iuel Reventlow, Dansk Skovforening
Flemming O. Torp, Friluftsrådet

Fra Skov- og Naturstyrelsen deltog:

Agnete Thomsen
Ole Markussen
Ulrik Lorenzen
Sandor Hestbæk Markus
Thomas Skovgaard Mortensen
Mikael Kirkebæk (under punkt 3 om anvendelse af naturforvaltningsmidler)
Henrik Lykke Sørensen (under punkt 3 om revideret skarvforvaltningsplan)
Dorte Flindt Egebæk (under punkt 5 om SMS-fælder til regulering af mink)
Niels Helweg-Larsen, referent

Fra DMU deltog:

Aksel Bo Madsen

Fra Zoologisk Museum, Ringmærkningscentralen deltog:

Kasper Thorup (under punkt 4 om præsentation af Dansk Trækfugleatlas)

Dagsorden:

- 1. Godkendelse af dagsorden**
- 2. Godkendelse af referat fra mødet den 30.-31. august 2007**
- 3. Meddelelser**
- 4. Præsentation af Dansk Trækfugleatlas**
- 5. SMS-fælder til regulering af mink**
- 6. Dyrehaver/hegn – flere dyrehaver i et område**
- 7. Tryk- og drivjagter på kronvildt og dåvildt i september**
- 8. Jagt med rovfugle**
- 9. Fastsættelse af mødedatoer i 2008**
- 10. Eventuelt**

Anders Lassen indledte mødet med at byde velkommen til Skov- og Naturstyrelsens nyudnævnte vicedirektør Agnete Thomsen.

Ad dagsordenspunkt:

Bilag:

1. Godkendelse af dagsorden

2007-04-01

Indstilling: Til godkendelse

Beslutning: **Anders Lassen** foreslog, at dagsordenens punkt 4 blev behandlet før de øvrige dagsordenspunkter. Der var ingen indvendinger her- til og den fremsendte dagsorden blev herefter godkendt med den foreslåede ændring.

4. Præsentation af Dansk Trækfugleatlas

Resume: På mødet 5. december 2006 orienterede Christian Hjorth om Zoo- logisk Museum, Ringmærkningscentralen, i nær fremtid ville ud- sende Dansk Trækfugleatlas. Rådet besluttede, at invitere lederen af Ringmærkningscentralen til at give en kort præsentation af værket.

Indstilling: Til orientering

Behandling: **Kasper Thorup**, leder af Zoologisk Museum, Ringmærk- ningscentralen, orienterede om det ringmærkningsarbejde, der ligger til grund for Dansk Trækfugleatlas. Atlassets opbygning og indhold blev ligeledes beskrevet. Rådet fik lejlighed til at stille spørgsmål.

2. Godkendelse af referat fra mødet den 30.-31. august 2007

2007-04-02

Resume: Referatet blev sendt i høring blandt rådets medlemmer med frist til 28. september 2007. Der er modtaget kommentarer fra DJ, DN FR, DOF og DMU. Kommentarerne er angivet med korrektur i bilag 2007-04-02.

Det bemærkes, at i relation til dagsordenspunkt 6 i referatet skal rådet tage endelig stilling til prioriteringen af de af rådet anbefa- lede projekter.

Indstilling: Til godkendelse

Beslutning: Rådet finder, at alle de i referatet opregnede projekter er priori- terede. Skov- og Naturstyrelsen foretager en prioritering af pro- jekterne ud fra såvel en økonomisk vurdering som efter de ram- mer for tildeling af midler fra jagttegnspuljen til forsknings- og udredningsprojekter, som tidligere er forelagt rådet. Skov- og Naturstyrelsens prioritering forelægges rådet på førstkommende ordinære møde.

Referatet blev herefter godkendt med de fremsendte forslag til ændringer.

3. Meddelelser

a. Formanden

- Ønske fra DMU om diskussion af forventninger til udredning omkring jagttidsrevisionen i 2009. **Anders Lassen** fandt, at det var for tidligt at indlede denne diskussion nu og gav endvidere udtryk for, at projektforslag fra DMU fremsendes til sekretariatet med henblik på forelæggelse for rådet.

b. Sekretariatet

- Konkret anvendelse af naturforvaltningsmidler. **Mikael Kirkebæk** gav med udgangspunkt i det fremsendte bilag en orientering om den praktiske forvaltning af naturforvaltningsmidlerne. Rådet var afvisende overfor, at de dele af naturforvaltningsmidlerne, der stammer fra jagttegsmidler, anvendes til opkøb af arealer.
- Erstatning for markskader forårsaget af gæs i Vadehavsområdet. **Niels Helweg-Larsen** orienterede om, at ministeren havde modtaget en forespørgsel fra Folketingets Økontaktudvalg om, hvilke planer ministeren har for at yde kompensation til lodsejere for de skader på afgrøderne, som gæs udøver som følge af, at gæs optræder i større og større omfang i bl.a. vadehavsområder. Ministeren havde hertil svaret, at i lighed med andet vildt ejes trækfugle ikke af nogen. Vildtet er "sit eget". Der er i Danmark et generelt princip om, at staten ikke betaler for økonomiske tab forvoldt af vildt, herunder trækfugle.
- UK initiativ til aftale om trækkende rovfugle, herunder EU holdning. **Niels Helweg-Larsen** orienterede om, at der var blevet afholdt et møde i Skotland, hvor muligheden for at etablere en aftale om trækkende rovfugle i regi af CMS (konventionen om migrerende arter). Danmark deltog ikke i mødet, idet man afventer mere konkrete tiltag til en aftale. På mødet var forskellige forslag til typer af aftaler, gående fra en uformel, frivillig partnerskabsaftale til en egentlig retligt bindende aftale, blevet diskuteret. EU (som er selvstændig part i CMS) talte for en handlingsplan, da en sådan kunne gennemføres inden for eksisterende rammer. Der blev dog arbejdet videre med en såkaldt Memorandum of Understanding (en ikke-bindende retlig og institutionel ramme for udarbejdelsen af en handlingsplan). Forhandlinger herom fortsætter på en CMS partskonference i De Forenede Arabiske Emirater i 2008.
- Integreret forskningsprogram (vildtpakken) – Status. **Anders Lassen** orienterede om, at han havde modtaget en statusrapport vedrørende det integrerede forskningsprogram, udarbejdet af formanden for forskningsprogrammets styregruppe. En kopi af rapporten blev på mødet udleveret til rådets medlemmer. Der var i rådet enighed om, at statusrapporten ikke giver indtryk af, at det går godt for de af forskningsprogrammet omfattede delprojekter. Rådet gav udtryk for, at man i fremtiden skulle definere målopfyldelse i relation til sådanne forskningsprogrammer. **Anders Lassen** fik rådets tilslutning til at fremsende et brev til formanden for forskningsprogrammets styregruppe, der udtrykte rådets stærke bekymring for, om der vil kunne ske opfyldelse af de i del-

2007-04-03

- projekterne beskrevne målsætninger.
- Revision af jagtprøven – Status. **Ole Markussen** oplyste, at Danmarks Jægerforbund og Skov- og Naturstyrelsen har nedsat en intern arbejdsgruppe, der arbejder med en modernisering af jagtprøven.
  - Revideret skarvforvaltningsplan. **Henrik Lykke Sørensen** orienterede om forvaltningsplanen herunder om de væsentligste ændringer i forhold til den gældende plan. Tidsplanen er herefter, at der afholdes en temadag om planen den 18. januar 2008. Rådet er indbudt hertil. Planen går herefter i offentlig høring med henblik på forelægning for ministeren til april 2008. Rådet tog forvaltningsplanen til efterretning med kritiske bemærkninger fra Danmarks Naturfredningsforening. Danmarks Naturfredningsforening udtrykte ønske om at deltage i den næste arbejdsgruppe om skarvforvaltning.

2007-04-04

2007-04-05

c. Andre

- **Christian Hjorth** orienterede om et møde i Nordvestjylland, hvor problemerne omkring regulering af bl.a. amerikansk skarvand og nilgås var diskuteret, og efterlyste en mulighed for, at bl.a. vildtkonsulenterne fik en tilladelse til at gå ind på anden mands grund med henblik på at regulere invasive arter. **Christian Hjorth** gav endvidere udtryk for, at NOVANA programmet var meget stormasket og spurgte til, hvor kontrollen med bilag 1 arter ligger. **Ole Markussen** oplyste, at Skov- og Naturstyrelsen var opmærksom på udfordringen for myndigheder i forbindelse med regulering, samt at NOVANA nu ligger i By og Landskabsstyrelsen.

Henrik Bertelsen oplyste, at man i den nationale kronvildtgruppe ønskede at tage problemer omkring markskader/afværgeordninger op. Der var et ønske om, at diskutere problemstillingen i rådet dels med henblik på en indstilling, dels for at fastlægge, hvad der skal til for at samle viden.

Michael Brockenhuus-Schack oplyste, at man i Dansk Landbrug vil fortsætte med at drøfte gæs i vadehavsområdet.

Tommy Dybbro oplyste, at WWF, DN og DOF havde udarbejdet et notat omkring den danske implementering af Natura 2000 direktiverne og at man forventede at holde et møde herom med direktionen i By og Landskabsstyrelsen.

Flemming Torp oplyste, at Friluftsrådet havde søgt optagelse i hjortevildtgrupperne. Friluftsrådet er i gang med at skrive til de enkelte hjortevildtgrupper omkring deres forretningsorden i.f.m. udpegningsproceduren. Friluftsrådet har dog allerede konstateret, at flere af forretningsordnerne er uklare/mangelfulde omkring udpegningsperioder. **Flemming Torp** anbefaler derfor, at Friluftsrådet kunne deltage som observatør frem til næste udpegning. **Ole Roed Jakobsen** tilsluttede sig denne anbefaling. **Poul Hald Mortensen** meddelte, at i de grupper hvor Danmarks Naturfredningsforening besad 2 poster, ville de overlade den ene post til Friluftsrådet.

Ole Roed Jakobsen oplyste, at Danmarks Jægerforbund deltog i arbejdet med en kvalitetssikring af udarbejdelsen af biotopplaner. Der var endvidere iværksat en informationskampagne blandt jægerne for at understøtte udsætningsforliget i samarbejde med Skovforeningen og

Tolvmandssektionen.

Poul Hald Mortensen støttede DOF i spørgsmålet om invasive arter og opfordrede Skov- og Naturstyrelsen til at give den nødvendige myndighed til at bekæmpe invasive arter. Derudover fandt **Poul Hald Mortensen**, at man burde støtte Djursland Landboforenings ansøgning af 26. september 2007 til Skov- og Naturstyrelsen om afværgeforanstaltninger for kronvildt, som var blevet forelagt DMU. Der burde ske en koordineret indsats med DMU.

5. SMS-fælder til regulering af mink

2007-04-06

2007-04-07

Resume: I bilag 2007-04-06 er redegjort for SMS-fælden – hvordan den virker, og hvordan den er blevet testet på skovdistrikterne. De foreløbige resultater af disse tests er ligeledes beskrevet. Skov- og Naturstyrelsen vil give en kort mundtlig status for minkprojektet, jf. hertil bilag 2007-04-07.

Skov- og Naturstyrelsen ønsker rådets syn på, at denne fældetype fremover anvendes uden at skulle have dispensation fra de foreskrevne to daglige tilsyn, men alene når der modtages en SMS.

Indstilling: Til drøftelse

Beslutning: **Dorte Flindt Egebæk** orienterede om status for minkprojektet samt om de tests, der er blevet foretaget med SMS-fælder.

Der var i rådet enighed om, at SMS-fælder kan anvendes, idet dog Dyrenes Beskyttelse og DMU udtrykte bekymring for, om teknologien virker. Rådet udtrykte endvidere et ønske om at etablere en incitamentsordning for aflevering af døde mink. Ordningen må ikke kunne misbruges.

6. Dyrehaver/hegn – flere dyrehaver i et område

2007-04-08

Resume: På sit møde 11. og 12. august 2006 drøftede rådet de forskellige sider af hegnsproblematikken og besluttede i enighed at udtale, at naturbeskyttelseslovens bestemmelse om usædvanlige hegn i dag også bør omfatte arealer med både skov og landbrugsjord. Rådet henviste til sin tidligere indstilling fra år 2000. Indstillingen indeholder følgende hovedpunkter:

1. Eksisterende dyrehaver må bevares og hegnene vedligeholdes
2. Der skal praktiseres en stram administrativ praksis med hensyn til tilladelser til nye dyrehaver
3. Eksisterende vildthejninger må bevares og vedligeholdes
4. Der må ikke etableres nye vildthejninger
5. Der kan dog opsættes vildthejning som værn mod uacceptabelt højt jagttryk fra naboer. Sådanne hegn skal etableres med Dansk Stålgærde (max højde 1,40 meter). Hegnslinien skal godkendes af SNS, dog kan hegn på op til 300 meters længde i skov etableres uden særlig godkendelse
6. Kulturhegn kan frit opsættes. I skove, som i væsentlig grad er ramt af stormfald, kan sættes hegn om større skovområder eller hele skoven, så længe hensynet til nytplantningerne tilsiger dette.

På mødet 13. marts 2007 drøftede rådet hegn i relation til et udkast til retningslinjer for behandling af ansøgninger om dispensation til etablering af nye dyrehaver for at fremme biodiversiteten, som af SNS var blevet sendt i høring i Skovrådet.

På rådets møde 30.-31. august 2007 anmodede Skov- og Naturstyrelsen rådet om på decembermødet at give sit syn på etablering af flere dyrehaver i et område.

Indstilling: Til drøftelse

Beslutning: Efter en drøftelse bekræftede rådet sin indstilling til dyrehaver/hegn som anført ovenfor under resumeet.

7. Tryk- og drivjagter på kronvildt og dåvildt i september

2007-04-09

Resume: I ”De etiske regler for Kronvildtjagt” er anført: ”Afhold ikke tryk- og drivjagter i september.”

I september 2006 er der i Jylland konstateret flere eksempler på systematisk tilrettelagte drivjagter på kronvildt. Danmarks Naturfredningsforening finder, at dette er udtryk for, at etiske regler for kronvildtjagt ikke respekteres, så længe de er frivillige.

DN anbefaler på denne baggrund, at der med virkning fra jagtåret 2008 indføres et landsdækkende forbud mod tryk- og drivjagter på kronhjorte og dåhjorte i september.

Indstilling: Til drøftelse

Beslutning: Selvom rådet finder, at de bagvedliggende handlinger ikke er etisk korrekte, er det rådets opfattelse, at spørgsmålet om tryk- og drivjagter i september bør behandles i hjortevildtgrupperne.

8. Jagt med rovfugle

2007-04-10

Resume: På rådets møde 5. december 2003 blev et forslag fra Dansk Falkejagtklub om et forsøg med regulering med rovfugle, herunder et forslag om nedsættelse af en arbejdsgruppe i regi af Vildtforvaltningsrådet, drøftet. Rådet besluttede, at nedsætte en arbejdsgruppe med deltagelse af DOF, DN, DJ, Dansk Falkejagtklub og SNS, med formandskab og sekretariat i SNS. Arbejdsgruppens formål var at foretage en bred belysning af forholdene vedrørende jagt med rovfugle og konsekvenserne heraf. Arbejdsgruppen skulle afrapportere til rådet.

På rådets møde 7. december 2004 redegjorde SNS for status for arbejdsgruppens hidtidige arbejde. SNS oplyste i denne forbindelse, at det var arbejdsgruppens hensigt at forelægge rapporten for Det Dyreetiske Råd med henblik på en udtalelse inden afleveringen til rådet.

Arbejdsgruppens rapport med tilhørende udtalelse fra Det Dyreetiske Råd blev behandlet på rådets møde 1. februar 2006. Bilag 2007-04-04 indeholder arbejdsgruppens rapport med tilhørende bilag, herunder udtalelsen fra Det Dyreetiske Råd. Rådets formand konkluderede, at der ikke umiddelbart kunne opnås enighed om en indstilling til ministeren. Det blev besluttet at sætte emnet på dagsorden til det næste møde.

På rådets møde 20. marts 2006 kunne formanden konstatere, at drøftelserne på mødet 1. februar og på Lounkjær 6. og 7. februar viste, at der ikke kunne opnås enighed i VFR om en fælles indstilling til miljøministeren om jagt med rovfugle. Formanden

konkluderede, at 5 medlemmer repræsenterende Friluftsrådet, Dansk Skovforening, Dansk Landbrug (2 medlemmer) og Danmarks Jægerforbund går ind for gennemførelse af en treårig forsøgsordning. 4 medlemmer repræsenterende DOF, WWF, Dyrenes Beskyttelse og DN går imod, at der i Danmark indføres adgang til jagt med rovfugle, herunder etablering af en treårig forsøgsordning. Den afgående formand afholdt sig fra at ”stemme”. Der var således et delt råd, der afgav indstilling til miljøministeren om jagt med rovfugle i Danmark.

Miljøministeren har – i lyset af, at der er nedsat et nyt Vildtforvaltningsråd med flere nye medlemmer og en ny formand – tilkendegivet, at det nye vildtforvaltningsråd får muligheden for at drøfte sagen én gang til, og har derfor bedt Skov- og Naturstyrelsen om igen at sætte sagen på dagsordenen i Vildtforvaltningsrådet.

Indstilling: Til udtalelse

Beslutning: **Anders Lassen** indledte dette punkt med – på baggrund af drøftelserne i de tidligere møder – at opfordre til, at der blev fremsat nye eller supplerende synspunkter. Rådets medlemmer fremsatte herefter deres kommentarer.

Danmarks Naturfredningsforening lagde herunder vægt på, at der blandt de nordiske lande (Island, Norge, Sverige, Finland og Danmark) hidtil havde været en enig holdning imod jagt med rovfugle. Denne holdning så DN gerne opretholdt i Norden.

Anders Lassen konkluderede efter fornyet drøftelse, at rådet fortsat er delt i spørgsmålet om jagt med rovfugle. 4 medlemmer af rådet (Dansk Ornitologisk Forening, Verdensnaturfonden WWF, Danmarks Naturfredningsforening og Dyrenes Beskyttelse) er imod indførelse af en forsøgsordning om jagt med rovfugle. 5 medlemmer af rådet (Danmarks Jægerforbund, Dansk Landbrug (2 medlemmer), Dansk Skovforening og Friluftsrådet) er for indførelse af en forsøgsordning, idet Friluftsrådet dog udtrykker bekymring i forhold til de af Dyreetisk Råd i deres rapport anførte synspunkter. Rådets formand undlader at udtale sig.

9. Fastsættelse af mødedatoer i 2008

Indstilling: Til drøftelse

Beslutning: Ekstraordinært møde:
Torsdag d. 10. januar 2008 kl. 10.00 hos Danmarks Jægerforbund,
Kalø

Ordinære møder:

Onsdag d. 16. april 2008 kl. 9.30 i Skov- og Naturstyrelsen

Torsdag og fredag d. 18. og 19. september 2008

Tirsdag d. 9. december 2008 kl. 9.30 i Skov- og Naturstyrelsen

10. Eventuelt

På det ekstraordinære møde i rådet d. 10. januar 2008 ønsker **Flemming Torp** en diskussion af den rapport om udsætning af gråænder, der er modtaget fra DMU, i relation til det, der er bestilt fra DMU.

Anders Lassen oplyste, at der var tale om et forsøg på at vurdere effekten på søer af udsætning af gråænder. Opgaven for DMU var det, som står i referatet. Rådet besluttede, at projektbeskrivelsen for udsætningsundersøgelsen skulle medtages som bilag til det ekstraordinære møde. DMU opfordredes til at tage de(n) relevante medarbejder(e) med til mødet.

Mødet sluttede kl. 15.00